

WPISUJE UCZEŃ

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY

KOD UCZNIA

PESEL

--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

dysleksja

PRÓBNY SPRAWDZIAN SZÓSTOKLASISTY Z OPERONEM

Instrukcja dla ucznia:

1. Sprawdź, czy arkusz sprawdzianu zawiera 11 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i PESEL.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek na karcie odpowiedzi:

A	B	C	D
---	---	---	---

6. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś/wybrałaś odpowiedź A:

	B	C	D
---	---	---	---

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

	B	C	
---	---	---	---

8. Rozwiązania zadań od 21. do 26. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych do tego miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Dodatkowa strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

Powodzenia!

**STYCZEŃ
2013**

**Czas pracy:
60 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 40**

A czas płynie...

Tekst do zadań od 1. do 4.

– Mamo! Tato! – usłyszałem w środku nocy. To Ida się obudziła i wołała nas, przestraszona ciemnością. Jeszcze nie spałem, poszedłem więc do jej pokoju. Siedziała na łóżku zaspana, przecierając oczy.

– Potóż się – powiedziałem i otuliłem ją kołdrą.

– A kiedy będzie rano? – zapytała.

– Jeszcze masz dużo czasu – 6 lub 7 godzin.

– Ojej, nie wyleżę aż tak długo.

– Śpij. Kiedy się śpi, to czas płynie szybciej.

– A dlaczego, kiedy śpimy, to czas płynie szybciej? – zapytała Ida. I po chwili zasnęła, nie czekając na odpowiedź.

Z jednej strony można powiedzieć, że nie miałem racji. Czas płynie tak samo, niezależnie od tego, czy śpimy, czy nie. Ale – uwaga! – możemy inaczej odczuwać jego upływ. Dzieciom zwykle czas się dłuży. Wydaje im się, że płynie bardzo wolno. Gdy jesteśmy dorośli, mamy wrażenie, że czas płynie szybciej, o wiele prędzej, niż byśmy sobie tego życzyli.

Pewien amerykański psycholog poprosił osoby młode, w średnim wieku i starsze, by odliczyły trzy minuty, nie patrząc na zegarek. Najmłodszy zrobili to dość dokładnie, osoby w średnim wieku odliczyły średnio o 16 sekund za dużo, a osoby starsze – aż o 40 sekund ponad trzy minuty.

To, skąd się bierze tak różne odczuwanie upływu czasu, jest zagadką. Prawdopodobnie zależy od liczby informacji, jakie do nas docierają w ciągu sekundy. Na przykład muchy, które żyją krótko i szybko, a do tego latają w zawrotnym tempie, muszą przetwarzać dużo informacji naraz, by się nie zderzyć z przeszkodami. W ciągu minuty dzieje się w ich świecie tak wiele, że odczuwają ją jako znacznie dłuższą niż my, ludzie.

Prawdopodobnie również dzieci odbierają więcej informacji w ciągu sekundy niż dorośli. Czas wydaje im się zatem bardziej rozciągnięty niż ludziom starszym. W miarę jak przybywa nam lat, wolniej odbieramy bodźce, uzyskujemy mniej informacji w ciągu sekundy, a przez to czas w naszym życiu przyspiesza. I z tego samego powodu, jak sądzę, w czasie snu czas płynie tak szybko. Nasze zmysły częściowo się wówczas wyłączają. Dociera więc do nas bardzo mało bodźców ze środowiska i otrzymujemy znacznie mniej informacji niż na jawie. Dlatego, jak przypuszczam, wydaje się nam, że podczas snu czas pędzi jak szalony.

Ale to jest na razie wyłącznie hipoteza. Może ktoś ją kiedyś sprawdzi w jakimś ciekawym eksperymencie. Niecierpliwie czekam na jego wyniki. Aż czas mi się dłuży.

Na podstawie: W. Mikołuszko, *Tato, a po co? Czyli 50 odpowiedzi na jeszcze dziwniejsze pytania*, Warszawa 2007.

1. Z tekstu dowiadujemy się, że dzieci w porównaniu z dorosłymi

- A. mają więcej czasu wolnego.
- B. potrzebują więcej czasu na sen.
- C. inaczej odczuwają upływ czasu.
- D. nie odczuwają upływu czasu.

2. Badanie przeprowadzone przez amerykańskiego psychologa wykazało związek między tym, jak uczestnicy odczuwali upływ czasu, a tym,

- A. ile mieli lat.
- B. jak często spoglądali na zegarek.
- C. jaką część doby przeznaczyli na sen.
- D. czy rozumieli docierające do nich informacje.

3. O muchach napisano, że odczuwają upływ czasu

- A. podobnie jak dzieci.
- B. tak samo jak ludzie dorośli.
- C. tak jak osoby w podeszłym wieku.
- D. jak wszyscy uczestnicy opisanego badania.

4. Z końcowego fragmentu tekstu można wywnioskować, że wyraz *hipoteza* oznacza

- A. rodzaj eksperymentu naukowego.
- B. przypuszczenie wymagające sprawdzenia.
- C. informację potwierdzoną naukowo.
- D. stwierdzenie odrzucone jako nieprawdziwe.

Tekst do zadań od 5. do 9.

Rozmowa z zegarem

Bardzo groźnie podkręca węża
szkolny zegar, przyjaciel stary.
No, już dobrze, już się nie dąsaj,
już skończyły się wielkie wagary.
Przepraszamy cię za tę rozłąkę,
lecz to przecież nie nasza wina,
że nie mogłeś iść z nami na łąkę,
że na góry nie mogłeś się wspinać.
Ścienny zegar na plażę nie chodzi,
żadnej mewy nad morzem nie karmi...
Mógłbyś sobie mechanizm uszkodzić.
I nie pomógłby żaden zegarmistrz.
Szybko biegną wskazówki zegara,
zaraz dzwonek rozmowę nam przerwie.
Czas na lekcje.
O wielkich wagarach
pogadamy na dużej przerwie.

Wanda Chotomska

5. Kiedy odbywa się przedstawiona w wierszu rozmowa z zegarem?

- A. Pierwszego dnia wakacji.
- B. Tuż przed końcem wakacji.
- C. Na początku roku szkolnego.
- D. Pod koniec roku szkolnego.

6. Kto rozmawia z zegarem?

- A. Zegarmistrz.
- B. Inne zegary.
- C. Stary przyjaciel.
- D. Uczniowie.

7. Zegar dąsa się, ponieważ

- A. dzwonek przerwał mu rozmowę.
- B. zegarmistrz nie chciał mu pomóc.
- C. dzieci uszkodziły jego mechanizm.
- D. czuł się opuszczony przez długi czas.

8. Wakacje zostały określone w wierszu jako

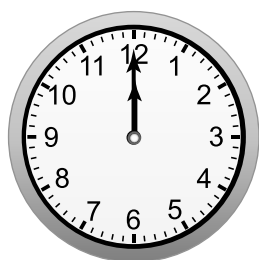
- A. duża przerwa.
- B. wielkie wagiary.
- C. podkreścone wąsy.
- D. przerwana rozmowa.

9. Który cytat zawiera epitety?

- A. *Szkolny zegar, przyjaciel stary.*
- B. *No, już dobrze, już się nie dąsaj.*
- C. *Bardzo groźnie podkreśca wąsa.*
- D. *Mógłbyś sobie mechanizm uszkodzić.*

Rysunek i informacja do zadań od 10. do 12.

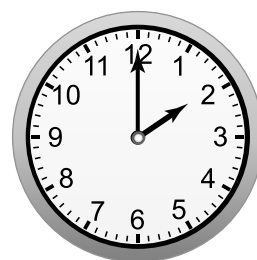
Na skutek ruchu obrotowego Ziemi w różnych częściach świata obowiązuje inny czas. Zegary na rysunku wskazują czas obowiązujący w tym samym momencie w trzech różnych stolicach Europy.

Londyn

Warszawa

Helsinki

10. Gdy w Helsinkach wybija północ, w Warszawie jest godzina

- A. 23.00
- B. 24.00
- C. 1.00
- D. 2.00

11. Janek z Warszawy zadzwonił do swojego kolegi z Londynu, Johna, kiedy w stolicy Wielkiej Brytanii była godzina 13.55. Zegary w Warszawie wskazywały wówczas godzinę

- A. 12.55
- B. 13.55
- C. 14.55
- D. 15.55

12. Samolot pasażerski wystartował z warszawskiego lotniska o godzinie 17.00. W Helsinkach wylądował po 1,5 h lotu. Którą godzinę wskazywały wtedy zegary w Helsinkach?

- A. 16.30
- B. 17.30
- C. 18.30
- D. 19.30

Informacja do zadań od 13. do 16.

<p>2013 KWIECIEŃ 11 czwartek</p> <p><i>Jeśli w kwietniu pszczoły nie latają, długie chłody się zapowiadają.</i></p> <p>☀ 04.44 🌑 18.29</p>	<p>2013 MAJ 22 środa</p> <p><i>Jeśli w maju śnieg się zdarzy, to lato dobrze wyparzy.</i></p> <p>☀ 03.28 🌑 19.37</p>	<p>2013 LIPIEC 7 niedziela</p> <p><i>Gdy w lipcu upały, wrzesień doskonały.</i></p> <p>☀ 03.23 🌑 19.58</p>	<p>2013 SIERPIEŃ 19 poniedziałek</p> <p><i>Gdy w sierpniu upały, zima długo trzyma kożuch biały.</i></p> <p>☀ 04.25 🌑 18.52</p>
---	---	---	--

Legenda: ☀ wschód słońca   🌑 zachód słońca

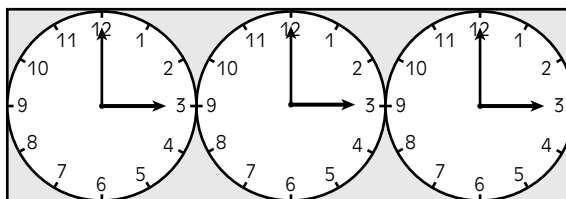
13. W którym z tych dni słońce wzejdzie najwcześniej?

- A. 11 IV
- B. 22 V
- C. 7 VII
- D. 19 VIII

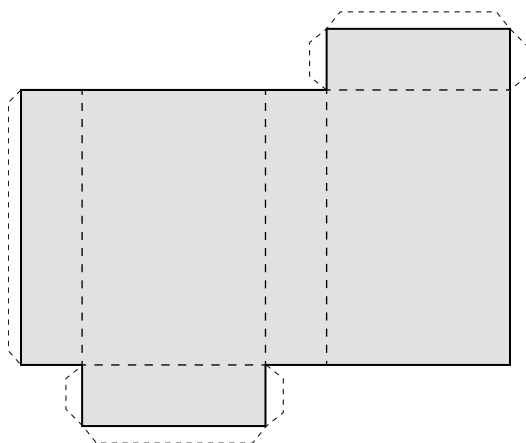
14. Jacek będzie obchodził swoje 12. urodziny 26 maja 2013 roku. Jaki to będzie dzień tygodnia?

- A. Czwartek.
- B. Piątek.
- C. Sobota.
- D. Niedziela.

- 15.** Siódmego lipca dzień będzie dłuższy niż dwudziestego drugiego maja o
- A. 2 minuty.
  - B. 21 minut.
  - C. 26 minut.
  - D. 28 minut.
- 16.** Przysłowia zapisane na kartkach kalendarza dotyczą
- A. zwyczajów świątecznych.
  - B. przepowiadania pogody.
  - C. następstwa pór roku.
  - D. pochodzenia nazw miesięcy.
- 17.** Ania zaczęła czytać książkę pięć dni temu. Czyta codziennie po 25 stron. Aby można było obliczyć, ile rozdziałów Ania przeczytała w ciągu trzech pierwszych dni, potrzebna jest informacja o tym, ile
- A. czasu zajmie jej przeczytanie całej książki.
  - B. stron ma cała książka.
  - C. stron mają poszczególne rozdziały książki.
  - D. rozdziałów ma książka.
- 18.** Aby odmierzyć 54 minuty klepsydrą, w której piasek przesypuje się w ciągu 9 minut, należy ją obrócić
- A. 2 razy.
  - B. 6 razy.
  - C. 7 razy.
  - D. 9 razy.
- 19.** Do sklepu przywieziono 144 zegarki. W ciągu pierwszego miesiąca sprzedano połowę zegarków, a w ciągu drugiego miesiąca $\frac{1}{4}$ pozostałych. Ile zegarków sprzedano w drugim miesiącu?
- A. 18
  - B. 36
  - C. 72
  - D. 90
- 20.** Zegary ściennie w kształcie koła zapakowano do tekturowego pudełka. Na rysunku przedstawiono jego widok z góry. Szerokość pudełka wynosi 34 cm, a jego długość 102 cm. Jaki jest promień jednego zegara?
- A. 17 cm
  - B. 34 cm
  - C. 68 cm
  - D. 102 cm

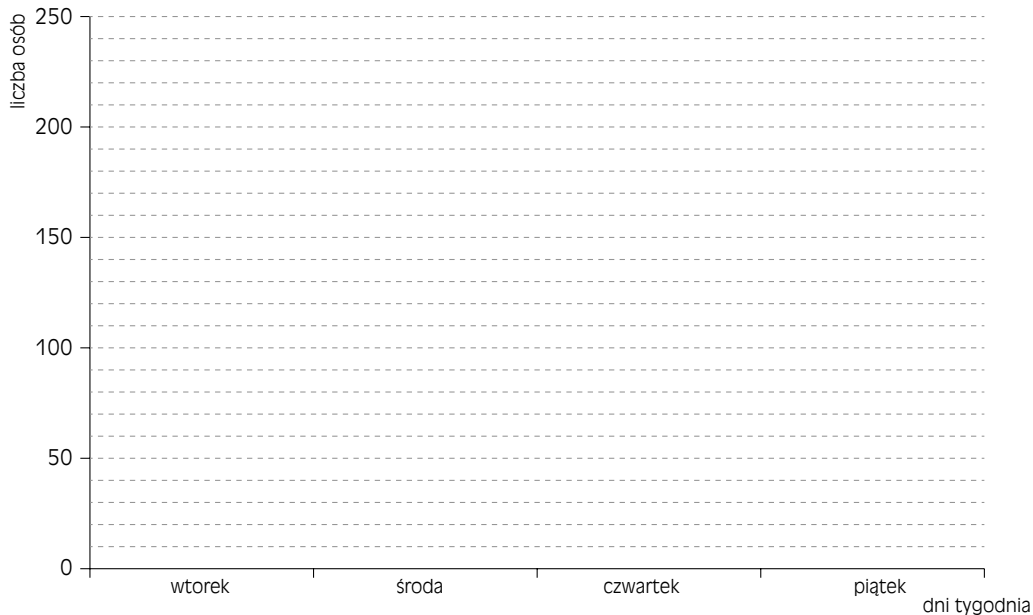

21. Na rysunku przedstawiono siatkę tekturowego pudełka, do którego zapakowano zegary. Napisz, jaką bryłę utworzy siatka po złożeniu.

Po złożeniu siatka utworzy .....

22. W muzeum zegarów zorganizowano dni otwarte – od wtorku do piątku wstęp dla zwiedzających był bezpłatny. We wtorek muzeum odwiedziło 240 osób, w środę przyszło 180 osób, w czwartek było o 30 osób więcej niż w środę, a w piątek o 50 osób mniej niż w czwartek. Przedstaw te liczby w postaci diagramu słupkowego.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

25. Zgubiłeś/Zgubiłaś w szkole zegarek. Napisz ogłoszenie informujące o zgubie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

26. Napisz opowiadanie kończące się słowami *To był naprawdę udany dzień. Szkoda, że tak szybko minął.*

Twoja praca powinna zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Brudnopis

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl